

Noaberschap in de praktijk

UNIVERSITEIT
TWENTE.

Gemeente Enschede

Noaberschap in de praktijk

Jaarverslag 2016

Stichting FC Twente, scoren in de wijk

Inhoud

1. Inleiding	04	8. Project sportieve inburgering	29
2. Sportactiviteiten	06	9. De Enschedese wijken Wesselerbrink en Stroinkslanden	30
3. Scholing	18	10. Ouderen praten over voetbal	36
4. Scoren met gezondheid	22	11. Hengelose Es	36
5. De Schatkist	25	12. Muziekfonteinen (waterorgel) en Voetbalkoor	39
6. Scoren met werkgevers	26	13. Scoren in de Veste	40
7. Scoren met Noaberschap	27	14. Toekomst	42

1. Inleiding

De ontwikkelingen binnen FC Twente hebben ook gevolgen gehad voor de Stichting FC Twente, scoren in de wijk. Het rapport van onderzoeker Knüppe naar de situatie bij FC Twente was aanleiding voor het verdwijnen van een aantal commissarissen, waaronder de secretaris van 'Scoren in de wijk' Joop de Winter. Dat is treurig gezien zijn geweldige inzet voor 'Scoren in de wijk'. Niettemin was het aftreden van de commissarissen in het belang van de club. Het team van 'Scoren in de wijk' heeft ondanks de turbulente ontwikkelingen bij FC Twente zijn werk naar behoren kunnen doen.

Het jaar 2016 heeft zich vooral gekenmerkt door promotie van de overheid en maatschappelijke instellingen voor een gezonde leefstijl en hiervoor sport als middel in te zetten. Naast de reguliere sportactiviteiten voor kinderen en jongeren (FC Twente Cup, Gezonde Voetbalcursus, Scoren met gezondheid) zijn er nieuwe projecten ontstaan gericht op kinderen van minima en op jongeren met een verstandelijk beperking. Deze projecten zijn mogelijk gemaakt door de subsidieregeling van Sportimpuls. De samenwerking met een

groot aantal partners leidt er mede toe dat deze projecten ook succesvol zijn verlopen.

De gezamenlijke eredivisieclubs hebben begin april tijdens een speelronde aandacht gevraagd voor het belang van een gezonde leefstijl. De spelers droegen bij opkomst een speciaal shirt. Het oogmerk was tevens aandacht te vragen voor de maatschappelijke projecten van de clubs.

Enigszins onverwacht kwam ongeveer half december het bericht dat subsidie is verstrekt door het Fonds Nuts Ohra (FNO) om een gezonde leefstijl van gezinnen in langdurige armoede te bevorderen en deze gezinnen mogelijk te activeren. Het gaat om 80 gezinnen over een periode van 2,5 jaar. De beoordelingscommissie van het FNO waardeert het dat via het collectieve positieve gevoel en de context van het netwerk van FC Twente gezinnen worden benaderd en betrokken. Het project is een voorbeeld van een werkwijze, waarbij in toenemende mate de problemen integraal worden aangepakt, in het bijzonder ook aspecten rondom woon- en huurbedrag. Het belang van samenwerking met wooncorporaties is hierdoor gegroeid.

1.1 Bestuursaangelegenheden

Joop de Winter was commissaris en secretaris van de Stichting FC Twente, scoren in de wijk. Door zijn vertrek is de functie van secretaris vacant. In bestuurlijk opzicht hebben zich binnen 'Scoren in de wijk' verder geen ontwikkelingen voorgedaan. Dit was wel het geval bij FC Twente. Een nieuw bestuursmodel werd ingevoerd. De club werkt met directeur/bestuurders die verantwoordelijk zijn voor de dagelijkse leiding. Zij staan onder toezicht van een Raad van Commissarissen. De clubcultuur wordt bewaakt door Stichting FC Twente '65. In het najaar 2016 werd de beleidsvisie 2020 uitgebracht "Gewoon doen, gewoon Doen" met als kernwaarden: trots, ambitie en noaberschap. In deze beleidsvisie wordt aangegeven dat FC Twente zich maatschappelijk inzet voor de regio en dat men de maatschappelijke activiteiten wil uitbreiden in samenwerking met maatschappelijke partners.

Opmerkelijk is de terugkeer van een vroeger bestuurslid van 'Scoren in de wijk' en wel Jan van Halst in de functie van Commercieel en Technisch Directeur.

1.2 Personeelssituatie

Op personeelsgebied waren dit jaar weer enkele wijzigingen te constateren. Abdi Hassan en Jesper Holdijk zijn vertrokken om uiteenlopende redenen. Daarvoor zijn in de plaats gekomen Olivier Amelink en Lineth Beerensteyn. Deze laatste zou ook net als Olivier Amelink 18 uur per week aan de slag gaan. Ze is voetbalinternational en daardoor enigszins beperkt beschikbaar. Er worden nieuwe afspraken gemaakt over haar inzet en salaris. Door deze niet goed ingeschatte situatie is Marcel Dost aangetrokken voor 10 uur per week. Mark Timmers is Hoofd Communicatie van FC Twente geworden. Richard Peters, persvoorlichter van FC Twente, neemt zijn werkzaamheden voor 'Scoren in de wijk' over. Verder ziet de personeelssituatie er als volgt uit: Dennis Wiggers 32 uur, vooral werkzaam in de wijken van Enschede; Jelle Schiphorst, hoofd van de sportafdeling van 'Scoren in de wijk' voor 40 uur per week, FC Twente Cup en 8 uur per week voor het nieuwe project 'Onbeperkt Scoren' (zie hieronder); Gerrie ter Weele werkt als administratieve kracht voor 30 uur per week. Er werken drie vrijwilligers voor 'Scoren in de wijk'. Het betreft de algemeen projectleider Drees Kroes en twee andere vrijwilligers op incidentele basis:

Jack Mulstege en Hans Bijvank. Deze laatste is met name belast met het beheer van de ruimte 'Scoren in de veste'. Inmiddels heeft Hans Bijvank assistentie gekregen van een vrijwilliger voor onder meer schoonmaakwerkzaamheden. Voor het nieuwe project 'Scoren met Noabers' (zie hieronder) zal Gerrie ter Weele assistentie krijgen.

Voor 2,3 fte is de combinatiefunctionarisregeling van toepassing. Wat een subsidie betekent van 40% in de loonkosten. In het verslagjaar is weer samengewerkt met een groot aantal partijen, in het bijzonder met de Universiteit Twente (Bas Denters), zorgverzekeraar Menzis, het ROC van Twente, woningcorporatie Welbions uit Hengelo en Domijn Enschede en de gemeenten Hengelo en Enschede. In 2016 heeft cateringbedrijf Huuskes aangegeven partner en sponsor te willen zijn van 'Scoren in de wijk'. De wijze van samenwerking wordt op dit moment nader ingevuld.

2. Sportactiviteiten

2.1 FC Twente Cup

Op 1 december 2015 is er een nieuwe editie van de FC Twente Cup van start gegaan. Ruim 220 jongeren, verdeeld over 25 teams, waren aanwezig in De Grolsch Veste om gezamenlijk af te trappen. Dit is opnieuw een recordaantal in de historie van het wijktoernooi. Opvallend is de grote belangstelling vanuit de gemeente Enschede. Ruim de helft van de teams is afkomstig uit Enschede. Verder is er dit jaar deelname uit Hengelo, Oldenzaal, Delden, Haaksbergen en het Duitse Bad Bentheim. In april heeft een workshop plaatsgevonden bij het Rutbeek waarin samenwerking centraal stond. Het eindtoernooi heeft in juni 2016 plaatsgevonden op het Sportpark van Sparta Enschede. Mede door een groot aantal sociale klussen tijdens de kwalificatie was er ook dit jaar weer sprake van een succesvolle editie.

Op 7 december 2016 is alweer de negende editie van de FC Twente Cup van start gegaan. Opnieuw een vol deelnemersveld met maar liefst 25 teams. Hofleverancier is wederom Enschede, maar deze editie is het aantal teams buiten Enschede eveneens groot. Opvallend is dat er dit jaar maar liefst drie teams uit Duitsland meedoen en dat geeft tevens de populariteit van het project aan, ook dus buiten de landsgrenzen. Verder zijn er weer teams uit Oldenzaal, Delden, Goor en

Hengelo. Daarnaast is het aantal meidenteams verrassend te noemen. Maar liefst zeven teams staan die dag aan de aftrap, een nieuw record. Dit zegt iets over de toenemende populariteit van het vrouwenvoetbal in de regio.

De teams werken in een kwalificatie van zes maanden toe naar het eindtoernooi dat in juni plaatsvindt op het Trainingscentrum van FC Twente. Tijdens de kwalificatie kunnen teams wederom punten verdienen door het uitvoeren van trainingen, oefenwedstrijden en buurtbijdrages. Buurtbijdrages vormen de rode draad en hier zijn dan ook de meeste punten mee te verdienen. Teams kunnen kiezen uit bepaalde thema's, zoals ouderen, goede doelen, schoonmaakacties en activiteitenondersteuning. Om de jongeren extra te motiveren is weer een mooie beloningsladder gekoppeld aan de kwalificatie met beloningen zoals trainingsballen, wedstrijdtenues van FC Twente en wedstrijdkaarten. De gemeente Enschede geeft aan de FC Twente Cup veel prioriteit, terwijl in Hengelo veel prioriteit wordt gegeven aan de Gezonde Voetbalcursus (zie 2.2). Het liefst zou de gemeente Hengelo zien dat alle scholen aan de voetbalcursus mee zouden doen. Dat is financieel helaas niet haalbaar.

Aantal deelnemers: 250 deelnemers

Partners: Welbions, Domijn, Menzis, Gemeente Hengelo, Gemeente Enschede, Alifa, Wijkkracht

Aantal uren: 900 uur

Aantal deelnemers: 460 deelnemers

Partners: Welbions, Domijn, Menzis, Gemeente Hengelo, Gemeente Enschede, Praktijkschool 't Genseler, Carintreggeland

Aantal uren: 1460 uur

2.2. Gezonde Voetbalcursus

Bij de Gezonde Voetbalcursus voor de bovenbouw van het regulier en speciaal basisonderwijs wordt voetbal/sport gebruikt als middel om doelstellingen te bereiken in de sociaal-emotionele ontwikkeling en in de bewustwording van een gezonde leefstijl bij de jeugd. Getracht wordt om kinderen ook te bereiken via hun eigen specifieke leefwereld en hen aan te moedigen tot fysieke inspanning. Dit geldt ook voor de kinderen die minder plezier hebben in sport of er weinig affiniteit mee hebben. De medewerkers die de cursus uitvoeren hebben een belangrijke signaal- en doorverwijstaak. Dan gaat het met name om het signaleren van problemen met betrekking tot een gezonde leefstijl en het eventueel doorverwijzen naar een sport- of voedingsdeskundige.

Sinds dit jaar draaien ook enkele praktijkonderwijsscholen mee in de Voetbalcursus. Dit zijn scholen die eerder mee hebben gedaan in het project 'Jij scoort met sport'. De Voetbalcursus duurt circa acht weken en wordt altijd afgesloten met een rondleiding in het stadion inclusief bijbehorende certificaatuitreiking. Ook zijn er in samenwerking met Carintreggeland enkele kookavonden georganiseerd. Tijdens de kookavond gaan kinderen een gezonde maaltijd bereiden voor hun ouders om

deze daarna samen te eten. Er wordt deze avond tevens een voorlichting gegeven over gezonde voeding.

Het betrekken van ouders bij de leefstijl van hun kinderen blijft een belangrijk speerpunt. De ouders kunnen waar gewenst ook deelnemen aan een rondleiding in het stadion. In het verslagjaar zijn zeventien rondleidingen verzorgd.

Jaarlijks nemen achttien scholen uit Hengelo en vier uit Enschede deel aan de Gezonde Voetbalcursus. Inhoudelijk wordt er constant geëvalueerd en de inhoud van de oefenstof is dan ook een dynamisch proces. Zo is onlangs een training geïntroduceerd waarbij kinderen een circuit doen aan de hand van 'vraagkaarten'. Deze vragen worden dan gesteld door eerste-elftal-spelers en gaan bijvoorbeeld over gezondheid en bewegen. In Hengelo werden daarnaast acht clinics gegeven, alsmede een clinic in Nijverdal. Let wel clinics zijn eenmalige gebeurtenissen, terwijl deelname aan de Voetbalcursus acht weken duurt. Er is dit jaar één clinic gegeven bij Speeltuin de Jeugd in Hengelo, voor de jeugd uit de wijk. Voor gegevens over de clinics in Enschede, zie verderop in het jaarverslag.

2.3 Onbeperkt Scoren

Met ingang van 1 november 2014 is het nieuwe 'Scoren in de wijkproject 'Onbeperkt Scoren' van start gegaan. Het project richt zich op de doelgroep van mensen met een verstandelijke beperking en heeft een duur van twee jaar. Het doel is de groep blijvend aan het sporten te krijgen. Het wordt volledig gesubsidieerd uit middelen van de subsidieregeling Sportimpuls. 'Scoren in de wijk' kon niet de aanvrager van de subsidie zijn, omdat al eerder subsidie is ontvangen uit deze regeling en er geen mogelijkheid was om een tweede keer voor subsidie in aanmerking te komen. De aanvrager is TC 't Weusthag. De uitvoering ligt grotendeels in handen van 'Scoren in de wijk'.

Uit diverse onderzoeken komt naar voren dat mensen met een verstandelijke beperking minder aan sport en beweging doen dan mensen zonder beperking. Het stimuleren van bewegen en sporten bij mensen met een verstandelijke beperking verdient hoge prioriteit omdat deze groep met betrekking tot gezondheid tot de risicogroepen behoort. Er liggen kansen om meer mensen met een verstandelijke beperking aan het sporten te krijgen als sportclubs in de wijk elkaar weten te vinden en gezamenlijk het probleem willen

aanpakken, zoals in de Hengelose wijk Hengelose Es, waar sportclubs al nauw samenwerken. Negen instellingen in de wijk hebben bovendien een alliantie gesloten om van de wijk een vitalere en gezondere wijk te maken. Door verandering in het overheidsbeleid komt de zorg voor mensen met een (verstandelijke) beperking onder druk te staan. De veranderingen gaan samen met grote bezuinigingen en dat heeft gevolgen. Een gevolg hiervan zou kunnen zijn minder deelname aan sociale verbanden en meer hindernissen om te sporten en te bewegen. Om dit probleem aan te pakken kunnen sportclubs een belangrijke rol spelen door verstandelijk beperkten een sport- en beweegaanbod te bieden en tegelijkertijd begeleiding en opvang binnen de sportclubs te realiseren. Door de opvang en de begeleiding te regelen is ook de kans op structureel sporten en bewegen voor de doelgroep groter. Het mes snijdt aan twee kanten: de doelgroep wordt meer onderdeel van een sportcultuur, terwijl tegelijkertijd begeleiding en opvang is geregeld. Gezien de intensiteit van de begeleiding en de opvang is samenwerking van sportclubs op locatie nodig.

De geschetste kwestie is voor het netwerk van

sportclubs in de Hengelose Es aanleiding geweest om te starten met het project. Het netwerk wil niet alleen de doelgroep aan het sporten krijgen, maar ook gezamenlijk de opvang en begeleiding regelen. Dit betekent de inzet van een relatief groot aantal vrijwilligers. Zowel voor de werving van verstandelijk beperkten als voor de werving van deze vrijwilligers wordt steun geboden door de zorginstellingen en Wijkkracht. Beide partijen zijn onderdeel van het project. Het primaire doel is om 40 verstandelijk beperkten per jaar te bereiken, 80 over twee jaar. De verwachting is dat 50% van de doelgroep onderdeel wordt van een sportclub en structureel aan het sporten gaat.

Het project is vernieuwend, omdat-gebruikmakend van het geschetste concept- een sport- en beweegaanbod wordt ontwikkeld en aangeboden aan een bijzondere doelgroep, waarbij dit aanbod gepaard gaat met begeleiding en opvang binnen een sportorganisatie. Dit alles zoveel mogelijk dichtbij de omgeving van de doelgroep. Hierbij wordt dus ingespeeld op een tweetal ontwikkelingen. De eerste betreft de trend dat sportorganisaties zich steeds meer op maatschappelijk gebied actief opstellen. De tweede betreft veranderingen op het

terrein van zorg, waarbij het doel is mensen met een verstandelijke beperking te laten participeren in de samenleving. De gemeente Hengelo zal op dit punt het project met bijzondere belangstelling volgen.

Inmiddels zit het eerste jaar er bijna op en hebben we met succes drie groepen afgerond. Ongeveer 20 deelnemers zijn na het project verder gegaan bij een vereniging. Hiermee liggen we op schema. Er is de nodige media-aandacht geweest voor het project. Zo is er een uitzending geweest op FOX Sports van FC Twente TV, waarmee het project ook landelijke aandacht heeft verkregen. Daarnaast heeft vicepremier Lodewijk Asscher de Stichting bezocht, wat ook op TV te zien was. Ook hier is dit project aan de orde gekomen en is er gesproken met een deelnemer.

Aantal deelnemers: 80 over 2 jaar

Partners: Wijkkracht, Stichting 't Geerdink, tennisclub 't Weusthag, Aveleijn, Wijkrecreatie Sportvereniging Hasseler Es, Voetbalvereniging Achilles'12, JP v.d. Bent Stichting, Menzis, Welbions

2.4 Jeugdportfonds

Stichting FC Twente, scoren in de wijk is de initiatiefnemer van het Jeugdportfonds Hengelo & Borne. De betrokkenheid beperkt zich momenteel tot doorverwijzing van kinderen uit gezinnen met te weinig middelen op het gebied van sport. Het is gewenst dat 'Scoren in de wijk' als founding father meer betrokken raakt bij het fonds. In het project 'Jij scoort met sport!' wordt nadrukkelijk de koppeling gezocht met het Jeugdportfonds (zie 2.5).

2.5 Jij scoort met sport!

Het kabinet heeft extra middelen uitgetrokken voor sportparticipatie van jongeren uit gezinnen met een laag inkomen, ook wel de zogenaamde minimagezinnen. Via de subsidieregeling Sportimpuls zijn deze middelen ingezet. 'Scoren in de wijk' heeft subsidie ontvangen voor een tweejarig project. Er is een programma gemaakt dat in twee jaar uitgevoerd moet worden. Per 1 november 2014 is het tweejarig project in Hengelo van start gegaan onder de titel 'Jij scoort met sport!'. Speciaal wordt aandacht gevraagd voor ouderparticipatie en borging van de aangeboden sportactiviteiten voor jongeren. Het project wordt

gedragen door negen partijen, zodat een meer integrale benadering plaats kan vinden. Doel is om in twee jaar ongeveer 160 jeugdigen te bereiken en hen blijvend aan het sporten te krijgen. De werving heeft plaatsgevonden via diverse scholen waar de doelgroep zich bevindt. Zo namen aan het programma deel: Arcade, Praktijkschool 't Genseler en het Gilde College. Ruim 80 jongeren zijn gestart met het project. De eerste twee maanden kregen zij een sportcursus op het Trainingscentrum in Hengelo en werd een Persoonlijk Sport Plan voor iedere deelnemer gemaakt. Na deze periode gingen de jongeren verschillende sporten naar keuze uitproberen.

Het eerste deel is afgesloten eind juni 2015. Aan dit project namen 79 jongeren deel, waarvan 40 geen sport beoefenden. Dertien kinderen zijn via het project bij een reguliere sportvereniging beland, bij onder andere een voetbal-, een handbal- en een wielrenclub. In september 2015 is het tweede en laatste deel van start gegaan met 77 deelnemers, waaronder een groep van De Kapstok met gedragsproblemen. De resultaten zullen medio 2017 bekend zijn. Het betreft overwegend kinderen uit minimagezinnen. De projectmedewerkers

zijn gespitst op de aanwezigheid van financiële belemmeringen die toegang tot sportverenigingen in de weg staan. Twee deelnemers konden via het project zo al door het Jeugdportfonds geholpen worden.

Het tweede jaar is afgesloten eind mei 2016. Het aantal jongeren in het tweede jaar bedroeg 77, waaronder 15 leerlingen van de Kapstok. 62 leerlingen kwamen van de praktijkscholen het Gilde College, Arcade en 't Genseler. Vanaf de start waren er 31 sporters en 31 niet-sporters. De sporters hadden een positieve invloed op de niet-sporters door ze mee te nemen naar hun vereniging en ze te helpen bij het zoeken naar een sport. Uiteindelijk zijn er 9 leerlingen van de 31 naar een sportvereniging gegaan, onder andere een voetbalclub, een fitnessschool en een dansschool. Dit is 29% van het totale aantal van 31. Verder zijn er twee leerlingen meer gaan sporten in hun vrije tijd. Een leerling vindt het belangrijk om met zijn vader mee te sporten en loopt nu driemaal per week hard met hem. Een andere leerling gaat na schooltijd altijd voetballen met vrienden in de buurt. Deze twee resultaten zijn niet meegenomen in de aanmeldingen bij een sportvereniging.

Aantal deelnemers: 157 deelnemers

Partners: Welbions, Menzis, Gemeente Hengelo, Praktijkschool 't Genseler, Wijkkracht, Jeugdportfonds, Gilde College, Arcade

Aantal uren: 600 uur

2.6 Walking Football

Oktober 2016 startte FC Twente, op initiatief van 'Scoren in de wijk', met Walking Football. Met dit project wordt beoogd 60-plussers meer te laten bewegen, maar staat ook gezelligheid centraal. Deelnemers aan het project zijn namens FC Twente al in actie gekomen op een landelijk toernooi, georganiseerd door de Eredivisie. Er is voldoende belangstelling voor dit project. Er zijn al zes amateurclubs in Enschede die meedoen: Sportclub Enschede, Sparta Enschede, VV Eilermark, Victoria, Vosta en PW. Andere verenigingen kunnen zich hierbij aansluiten. Het nieuwe Enschedese sportbedrijf Sportaal zal ondersteuning geven aan organisaties en het opzetten van een competitie. De deelnemers spelen zowel onder de vlag van hun amateurclub (competitie) als onder die van FC Twente (toernooien). De initiatiefnemers zijn bezig een regionale stichting op te richten waarin de organisatie van het Walking Football kan worden ondergebracht. Mooi aan dit project is dat veel ouderen meehelpen en meedenken. Er worden inmiddels op verschillende plekken demonstratietrainingen gegeven en meegedacht om subsidies hiervoor te verwerven.

FC Twente (toernooien). De initiatiefnemers zijn bezig een regionale stichting op te richten waarin de organisatie van het Walking Football kan worden ondergebracht. Mooi aan dit project is dat veel ouderen meehelpen en meedenken. Er worden inmiddels op verschillende plekken demonstratietrainingen gegeven en er wordt meegedacht om subsidies hiervoor te verwerven.

2.7 Meidenvoetbal

In een kennismakingsgesprek van Ton Heerts, voorzitter van FC Twente, scoren in de wijk, met wethouder Jurgen van Houdt van de Gemeente Enschede heeft deze laatste aangegeven dat hij graag het meidenvoetbal een impuls zou willen geven en dat hiervoor de omstandigheden gunstig zijn. Enschede is speelstad voor de halve en de finale van het Europese Kampioenschap voor vrouwen in 2017 en dit kampioenschap krijgt naar verwachting veel media-aandacht. Deze media-aandacht kan gebruikt worden om meiden aan het voetballen te krijgen, in het bijzonder meiden van allochtone afkomst. Daarop heeft 'Scoren in de wijk' een plan gemaakt en hierbij

gebruik gemaakt van de ervaringen met de FC Twente Cup. Het plan beoogt 30 teams van niet-sportende meiden uit Twente aan het voetballen te krijgen. De financiering hiervan was echter niet rond te krijgen. Het gebrek aan geld, maar ook de beperking van de tijdsperiode zijn redenen voor een wat kleinschaliger aanpak. Het gaat nu om vijftien teams uit Enschede. Alleen Enschede was bereid het project te financieren. Formeel is 'Scoren in de wijk' de opdrachtgever, maar Stichting FC Twente Vrouwen voert het project uit en heeft inmiddels ook een projectleider aangewezen. Ondersteuning wordt gegeven door de leidinggevende van de sportafdeling van 'Scoren in de wijk'.

2.8 Passend voetbal

Amateurvoetbalclubs hebben de opvang voor kinderen met een verstandelijke beperking binnen het zogenaamde G-voetbal redelijk op orde. Dat geldt echter niet of onvoldoende voor kinderen met gedragsproblemen of kinderen met een fysieke/motorische beperking. Zij kunnen deze laatste twee categorieën niet of nauwelijks laten samenspelen met andere kinderen in reguliere teams. Ook de combinatie met het G-voetbal blijkt zich moeilijk te verdragen. Daarnaast bestaat de indruk dat met name het aantal kinderen met gedragsproblemen toeneemt, alsmede het aantal jongeren dat zich misdraagt in een voetbalclub en daardoor wordt verwijderd. Het is zaak een passend antwoord te vinden op deze geschetste problemen. 'Scoren in de wijk' is gevraagd de start van een programma van evenementen gericht op ouders met kinderen met een beperking te bevorderen met als doel ouders te bewegen hun kinderen te laten voetballen bij een voetbalclub. Hierover is gesproken met een aantal voorzitters van voetbalclubs. Deze gaven aan dat clubs onvoldoende in staat zijn kinderen met een gedragsstoornis, anders dan kinderen met een verstandelijke beperking, op te vangen. Beter is eerst te werken aan voldoende deskundig

kader, waarna FC Twente G-voetbal kan promoten. De voorzitters wijzen vooral op de toename van de kinderen met gedragsproblemen. Daarover wil men graag ook meer geïnformeerd worden. Jeugdzorginstelling Trias is al bezig geweest met een experiment bij bepaalde clubs om het kader van deze clubs bij te staan in de begeleiding van kinderen met een gedragsstoornis. De resultaten van dit experiment worden momenteel besproken. Verder is door 'Scoren in de wijk' contact gezocht met landelijke kennisinstellingen op het terrein van de sport inzake de beleidsmatige informatie.

Duidelijk is geworden dat de KNVB veel doet aan bevordering van het G-voetbal met verstandelijk beperkte kinderen, maar dat weinig of niets wordt gedaan voor de groeiende groep van kinderen met gedragsproblemen. Wel zijn er enkele clubs, zoals voetbalvereniging Juliana '32 uit Hengelo die deze kinderen deskundig begeleiden. In het algemeen wordt aangegeven dat er sprake is van een groot probleem, omdat veel kinderen met een gedragsstoornis niet terecht kunnen bij sportverenigingen. Op advies van het Ministerie van VWS heeft 'Scoren in de wijk' een subsidieverzoek

ingediend om het probleem nader in kaart te brengen en eventueel op basis van de resultaten actie te ondernemen, zoals voetbalclubs uit Twente een plan te laten maken gericht op voldoende en deskundig kader. FC Twente zou dan hierbij ook een belangrijke rol kunnen spelen.

3. Scholing

3.1 Taaltreffers en ‘Community aan zet’

De edugame Taaltreffers voor basisschoolleerlingen is een aanvulling op het onderwijskundig programma dat de scholen aanbieden. De opzet van het spel is dat kinderen via een voetbalgame hun woordenschat vergroten. Telkens wordt de leerling geprikkeld een hoger niveau te spelen. Kinderen komen met deze voetbalgame spelenderwijs en zodoende ook gemotiveerd in aanraking met taal. De vorderingen van de leerlingen werden tijdens het spel bijgehouden door de Universiteit Twente. De resultaten zijn opvallend te noemen. De kinderen zijn meer gemotiveerd en er is sprake van een leerwinst van 13.2 %. Ook leraren werken graag met de game. Met de subsidiegevers is afgesproken dat getracht wordt de game landelijk uit te rollen. Dat zou dan kunnen via een Nederlands elftal-variant. De ambitie is om Taaltreffers op minimaal 250 basisscholen uit te rollen en de game steeds te blijven doorontwikkelen. Er zijn contacten geweest met de ING (hoofdsponsor van het Nederlands Elftal) en de KNVB. Voor de ING is het belangrijk dat de KNVB meewerkt. Helaas is dit niet het geval. De redenen hiervoor zijn onduidelijk.

In het kader van het project ‘Community aan zet’

zijn de kosten voor de ontwikkeling van de taalgame opgevoerd. Helaas is deze aanvraag afgewezen. Dat betekent voorlopig geen integratieproject voor de Turkse gemeenschap die heeft aangegeven graag mee te willen werken, maar houdt tevens in dat er ook op dit moment geen doorontwikkeling van de taalgame kan worden ingezet. Tegen de afwijzing is een bezwaarschrift ingediend. Het ambtelijk advies was positief en kende zelfs vier punten meer toe dan nodig was, maar het selectiecomité bracht punten in mindering, omdat:

- meer activiteiten uitgewerkt zouden moeten zijn dan de activiteit ‘participatie’ is;
- ‘Scoren in de wijk’ geen ervaring heeft met Europese fondsen. Ervaring van partners als het ROC van Twente en de gemeente Hengelo tellen niet mee.

Het bezwaarschrift werd ongegrond verklaard. De afwijzing is teleurstellend, omdat veel is geïnvesteerd in een draagvlak voor het project.

3.2 Scoren door scholing

‘Scoren door scholing’ is een traject voor jongeren tot en met 23 jaar die, om uiteenlopende redenen, uitvallen of dreigen uit te vallen in het reguliere

onderwijs. Gedurende tien weken wordt er door middel van groepsgesprekken, individuele gesprekken en sport geprobeerd om jongeren te begeleiden naar een goede plek in een opleiding of werk. Dit wordt gerealiseerd door zoveel mogelijk te kijken naar de kwaliteiten van de jongeren en het zoeken van mogelijkheden in plaats van onmogelijkheden. De persoonlijke ontwikkeling van de student staat hierin centraal. Vraagstukken als ‘Wie ben ik, wat wil ik en hoe ga ik dat bereiken?’ komen aan de orde. Door een oplossingsgerichte werkwijze wordt getracht om studenten meer zelfkennis en zelfinzicht te geven met als doel dat een student weer de regie over zijn of haar leven en geluk terugkrijgt. Waar nodig worden jongeren doorverwezen naar externe hulpverlening om een extra steun in de rug te krijgen. In 2016 bleek dat er wederom veel vraag was naar het traject. Alle groepen zaten in 2016 vol, er ontstond zelfs een wachtlijst. Veel jongeren hebben langdurige begeleiding nodig voordat zij weer zelfstandig kunnen deelnemen aan het onderwijs. Veelal dienen eerst persoonlijke problemen opgelost te worden, alvorens onderwijs weer haalbaar wordt. Er wordt gewerkt aan meer stabiliteit in het leven van de student. Om in deze behoefte te voorzien

hebben de projectmedewerkers dit jaar ook ingezet op de nazorg van de studenten. Verschillende studenten worden dan ook na het positief afronden van het traject, begeleid door medewerkers van ‘Scoren door scholing’ of medewerkers van het loopbaancentrum van het ROC van Twente. Op deze manier blijft er zicht op studenten en kan de positieve ontwikkeling gecontinueerd worden. Daar waar nodig kan er ingegrepen worden. Door deze gezamenlijke verantwoordelijkheid ontstaat meer draagkracht.

In 2016 is de 1000ste deelnemer begroet bij ‘Scoren door scholing’. Hierover heeft tevens een artikel gestaan in TC Tubantia. Jeroen van der Lely, selectiespeler van FC Twente, is als ambassadeur betrokken bij het traject. Jeroen brengt een bezoek aan de groepen en deelt zijn verhaal met de studenten. In het jaar 2016 is weer meer de verbinding gezocht tussen FC Twente en ‘Scoren door scholing’. Projectmedewerkers kregen het gevoel dat ze steeds meer op een eilandje kwamen te staan. Er was te weinig contact met FC Twente of het bedrijvennetwerk van FC Twente. Van oorsprong was het de insteek om het bedrijvennetwerk van FC Twente in te zetten

om studenten van ‘Scoren door scholing’ aan een stageplek of baan te helpen. Dit kwam de laatste jaren steeds minder van de grond. Het zou een mooi en gezamenlijk streven zijn om dit onderdeel in 2017 weer te activeren en nieuw leven in te blazen. Sommige studenten van ‘Scoren door scholing’, die bijvoorbeeld extra begeleiding nodig hebben en om uiteenlopende redenen niet in staat zijn om onderwijs te volgen of een diploma te behalen, raken hierdoor steeds verder verwijderd van de arbeidsmarkt en uiteindelijk van de maatschappij. Het bedrijvennetwerk van FC Twente kan hier een mooie rol in spelen. Juist om deze doelgroep een kans te geven.

Januari 2016 is er tevens een pilot gestart waarin het traject ‘Scoren door scholing’ werd samengevoegd met ‘Scoren met gezondheid’. In deze pilotgroep zijn de jongeren eerst met het reguliere traject ‘Scoren met gezondheid’ gestart, om vervolgens door te stromen naar ‘Scoren door scholing’. Deze groep ‘Scoren door scholing’ heeft grotendeels hetzelfde programma gevolgd als de groepen die op het Trainingscentrum zitten. De groep heeft het programma op een externe locatie gevolgd. Deze pilot is goed verlopen en er is een

vervolg aangegeven. De meeste jongeren worden gefinancierd vanuit de gemeente. Om diverse redenen is ervoor gekozen dat de pilot volledig in handen komt van 'Scoren met gezondheid'. 'Scoren door scholing' heeft hier geen rol van betekenis meer in. Wat betreft het aantal deelnemers dat 'Scoren door scholing' bedient, is al sinds jaren het maximale aantal bereikt. Dit houdt in 3 x 2 groepen van 16 deelnemers (tot: 96 deelnemers per schooljaar). Elke groep sluit de tien weken af met een eindpresentatie in de sportkamer op het FBK-stadion. Op deze avond is iedereen van 'Scoren in de wijk' welkom.

Aantal deelnemers: 96 deelnemers

Partners: ROC van Twente, gemeente Hengelo, Stichting FC Twente, scoren in de wijk.

4. Scoren met gezondheid

'Scoren met gezondheid' is in september 2009 gestart als een experiment van 'Scoren in de wijk'. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering ligt bij het ROC van Twente. Er zijn twee gezondheidsprogramma's ontwikkeld en getest; een online gezondheidsprogramma en een, wijkgericht, gezondheidsprogramma in groepsvorm. In juni 2012 is een rapportage overhandigd en is er een presentatie geweest in Zeist. Hierbij waren de KNVB 'Meer dan voetbal', het NISB en het Ministerie van VWS aanwezig. Vanaf dat moment is gewerkt aan een borging in de regio en nu in het achtste jaar kan gesteld worden dat het project een duurzaam karakter gekregen heeft en wordt gesproken van een traject. 'Scoren met gezondheid' valt sinds augustus 2015 onder het MBO College voor Loopbaanontwikkeling en Participatie van het ROC van Twente. Bekostiging van het traject loopt tot nu toe op een tweetal manieren; via het gemeentelijk inkoopbeleid van Educatie (WEB) of via subsidie van Sportimpuls. 'Scoren met gezondheid' is sinds 1 november 2014 een effectieve interventie met als kwalificatie 'Goed beschreven'. Sinds februari

2016 onderdeel van "Twente in Balans" en vanaf september 2016 partner van het platform "Twente Gezond". In september 2016 was het 'Festicval van het leren' en is 'Scoren met gezondheid' via het landelijke platform op diverse manieren in het zonnetje gezet met als cadeautje een bijeenkomst met uitreiking van het boekje "Toppers met Toekomst". In dit boekje staan verhalen van oud-deelnemers en wat 'Scoren met gezondheid' voor hen betekend heeft.

In september 2016 is 'Scoren met gezondheid' het schooljaar gestart met acht docenten/instructeurs, een administratieve ondersteuning, een coördinator en vijf stagiaires (vier 4e jaars ROC en één 3e jaars HBO). Op 3 oktober bericht de Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB) dat 'Scoren met gezondheid' de aankomende vier jaar weer een erkend leerbedrijf is voor stagiaires van het ROC van Twente. Tevens zijn in september drie Sportimpuls-subsidies toegekend aan 'Scoren met gezondheid' (in Enter: Vitaal ouder worden; in Hengelo: jongeren die uitgevallen zijn in het onderwijs/arbeidsmarkt en jonge statushouders en in Enschede Zuid: gezinnen in armoede met kinderen jonger dan 4 jaar). In totaal 21 groepen in de komende twee jaar.

Woensdag 23 november 2016 waren drie projecten van 'Scoren in de wijk' ('Scoren door scholing', 'Onbeperkt scoren' en 'Scoren met gezondheid') uitgenodigd in De Grolsch Veste voor een etentje en een gesprek met Minister Asscher. Van ieder project was ook een deelnemer aanwezig. Voor alle aanwezigen een bijzondere avond en de verhalen van de deelnemers waren goede illustraties van het doel en de inhoud van de projecten. Van 1 januari 2016 tot 1 januari 2017 heeft 'Scoren met gezondheid' de volgende groepen gehad:

1. Subsidie Enschede West: 6x
2. Subsidie Enschede Glanerbrug: 6x
3. Volwassengroepen Enschede Zuid, Oost, West: 12x
4. Jong Volwassengroepen Enschede: 3x
5. Jong volwassengroep Wierden: 1x

Afhankelijk van het traject bestaat de groep uit 12-20 deelnemers. Het afgelopen jaar hebben ongeveer 380 mensen deelgenomen aan 'Scoren met gezondheid'.

De visie van 'Scoren met gezondheid' 2016-2017 is een gecombineerde leefstijlinterventie die gebaseerd is op de dimensies van positieve gezondheid (mix van gezondheid, mentaal welbevinden, zingeving, kwaliteit van leven,

sociaal maatschappelijk functioneren, dagelijks functioneren) en waarbij de begeleiding van de deelnemers essentieel is. Vragen als 'ben je zelf tevreden met je functioneren op de verschillende dimensies?' en 'wat zou je zelf willen veranderen?' staan centraal. Het gaat hierbij niet alleen om het resultaat, maar vooral ook om de positieve methode waarmee dat resultaat bereikt wordt. De methodiek laat de deelnemers hun eigen kracht ervaren, geeft inzicht in talenten en dromen en zet dit op een positieve manier in om de deelnemers meer de regie van hun leven te laten nemen. Ook is er aandacht voor sociale en fysieke factoren die bevorderen dat iemand het vermogen heeft die kracht te ontwikkelen. Het geeft handvatten om hun eigen functioneren te verbeteren en de maatschappelijke/sociale deelname te vergroten. Sport wordt als middel

ingezet om te werken aan gezondheid, diverse basisvaardigheden, het groepsproces en het zelfvertrouwen. Daarnaast komen op een niet schoolse manier diverse thema's aan de orde die een rol spelen bij veerkracht, weerbaarheid, functioneren, gezondheid, participatie, onderwijs en arbeidsmarkt. Positieve ervaringen en FC Twente zijn belangrijke motiverende factoren. Met gecombineerde leefstijlinterventies worden de beste effecten bereikt als er een perspectief geboden kan worden (educatie, participatie, vrijwilligerswerk, betere gezondheid, sociale contacten, onderwijs en/of arbeidsmarkt).

Doelgroep: inactieve mensen (18+) met een sociaal economische achterstand: jongeren, (langdurig) werklozen, voorbereidingstraject voor onderwijs- en arbeidsmarkt (re-integratie), participatie en/

of integratie en sociale en/of sport activering. Wil dit programma echt effectief zijn dan moet het ingebed worden in een structureel aanbod voor volwassenen waarin perspectief geboden kan worden. De samenwerking tussen 'FC Twente, Scoren in de wijk', het ROC van Twente, de Gemeente van uitvoering en de professionals en de vrijwilligers in de wijken, is een van de succesfactoren. Meestal nemen mensen deel die in een uitkeringssituatie zitten, uit kansarme gezinnen komen en/of met multi-problematiek te maken hebben. In 2016 is in toenemende mate belangstelling voor jong-volwassenen ontstaan. Door een specifieke en een intensieve aanpak zijn bij deze doelgroep zeer goede resultaten behaald (weer terug naar het onderwijs en/of werk).

Aantal deelnemers: 380 deelnemers

Partners: Welbions, Domijn, De Woonplaats, Gemeente Enschede, Gemeente Hengelo, Gemeente Oldenzaal, Menzis, Stichting FC Twente, scoren in de wijk, ROC van Twente

5. De Schatkist

Stichting FC Twente, scoren in de wijk is vanaf 2013 met het mobiele museum 'De Schatkist van FC Twente' op pad gegaan langs zorginstellingen om samen met kwetsbare ouderen de ruim 50-jarige historie van FC Twente te herbeleven. Aanvankelijk werd het project door 'Scoren in de wijk' in samenwerking met de zorginstellingen Carintreggeland en De Posten uitgevoerd. Vanaf 2014 is die samenwerking er niet meer en is 'Scoren in de wijk' alleen verantwoordelijk voor het project. Dit houdt in dat vanaf dat moment ook zorginstellingen van andere organisaties worden bezocht. De doelstelling is dat vitale oudere vrijwilligers met behulp van het mobiele museum hun kwetsbare leeftijdsgenoten proberen te stimuleren om herinneringen aan vroeger op te halen. Vele zorginstellingen in de regio zijn de afgelopen jaren reeds bezocht en de bijeenkomsten zijn zonder uitzondering met veel enthousiasme ontvangen. Dit is vooral te danken aan de geweldige inzet van onze vrijwilligers en de medewerking van spelers van FC Twente die in het verleden voor de club zijn uitgekomen.

In het jaar 2016 zijn er vier bijeenkomsten gehouden. Bij die bijeenkomsten waren telkens zo'n 20 tot 40 cliënten van de zorginstellingen aanwezig die samen met onze vrijwilligers en

ex-spelers zorgden voor een geslaagde middag. Vele anekdotes uit het verleden passeerden de revue, waarbij vooral de kleedkamerverhalen van de ex-spelers goed gehoor vonden. Muzikale medewerking werd verleend door onze vrijwilliger Wim van Spronsen (Randy William) die zelfs voor deze bijeenkomsten een FC Twente schatkistlied heeft gecomponeerd. Uit volle borst werd dit lied, evenals andere bekende FC Twente-liederen meegezongen door de aanwezigen. Het aantal bijeenkomsten is in 2016 iets onder de verwachting gebleven. Deels komt dat doordat we al vele instellingen bezocht hebben met de schatkist en de situatie waarin FC Twente verkeerde zal ook een oorzaak zijn.

Vanaf 2017 zal de opzet van een bijeenkomst iets gewijzigd worden, waarvoor inmiddels een plan van aanpak is gemaakt. De bedoeling is om in het voorjaar de activiteitenbegeleiders en/of andere verantwoordelijken van de zorginstellingen in de regio uit te nodigen in De Grolsch Veste voor een (hernieuwde) kennismaking met het project. Daarna zullen de zorginstellingen de mogelijkheid krijgen een bijeenkomst van 'De Schatkist' van FC Twente te organiseren. Het streven is om jaarlijks zo'n tien bijeenkomsten in de zorginstellingen te organiseren, alsmede twee in De Grolsch Veste.

6. Scoren met werkgevers

Het project 'Scoren met werkgevers' werd in februari 2014 afgesloten. De beoogde taakstelling werd gehaald, te weten 91 stageplekken en 40 arbeidscontracten. Veel inzet was er van een aantal werkgevers nodig om dit resultaat te behalen. Aanvankelijk was de inzet om het project een vervolg te geven. De werkgevers - dragers van het project - waren echter minder enthousiast voor een vervolg. Beperkte financiële middelen werden op een gegeven moment in het vooruitzicht gesteld. De contacten tussen de voortrekkers van werkgevers en met name het UWV liepen niet goed. De werkgevers voelden weinig enthousiasme en vonden dat de instellingen en overheid te weinig betrokkenheid uitstraalden. De betere situatie op de arbeidsmarkt in Duitsland was vervolgens een reden om te bezien in hoeverre met werkgevers en een Duitse voetbalclub een grensoverschrijdend project op te zetten was, om vooral leeftijdswerklozen betere kansen te bieden. De subsidieregeling 'Interreg' leek aanvankelijk hiertoe aanknopingspunten

te geven. Al gauw bleek uit de gesprekken met medewerkers van de Euregio dat het beoogde project onvoldoende aansloot bij de subsidieregeling. De voorbereidingen zijn toen stopgezet, mede omdat de gemeente Enschede een goede grensoverschrijdende aanpak op het terrein van de arbeidsmarkt had ontwikkeld. Van de zijde van deze gemeente werd aangegeven dat men een rol van FC Twente bij activering van de meest kansarme huishoudens zeer zou waarderen.

De kans deed zich voor om een project voor deze doelgroep van de grond te tillen toen bekend werd dat het Fond Nuts Ohra subsidie beschikbaar stelde voor beïnvloeding van de leefstijl van gezinnen die tot de meest kansarmen behoren.

7. Scoren met Noabers

Het voorkomen van gezondheidsproblemen in gezinnen in achterstandssituaties staat reeds decennialang op de publieke agenda. In Twente, en meer in het bijzonder in Enschede, is deze problematiek groot. Volgens het laatste CBS Armoedesignalement behoorde Enschede immers tot de tien gemeenten met het hoogste aandeel huishoudens met een langdurig laag inkomen. Een belangrijke reden om een plan te ontwikkelen gericht op verbetering van de leefstijl van kansarme gezinnen, temeer nu de mogelijkheid zich voordeed om het plan gesubsidieerd te krijgen. Vorig jaar juni is de aanvraag ingediend en in het najaar werd het verzoek afgewezen. De reden was het ontbreken van een wetenschappelijke invalshoek.

De mogelijkheid voor een herkansing werd verkregen. Prof.Dr. Bas Denters, hoogleraar aan de Universiteit Twente, is gevraagd het plan aan te vullen met zijn inzichten. Vervolgens werd, nog geheel onverwachts, de subsidieaanvraag gehonoreerd. Het geschetste project kenmerkt

zich allereerst door een geïntegreerde strategie van gedragsverandering die is gericht op (a) gelijktijdige versterking van positieve attitudes (b) de ontwikkeling van eigen competenties van gezinsleden en (c) het mobiliseren van positieve krachten in het sociale netwerk rondom het gezin.

De doelstellingen zijn:

- een versterking van positieve attitudes
- een versterking van de eigen competenties op diverse terreinen
- een versterking van de participatie van gezinsleden in informele netwerken en verenigingen
- het daadwerkelijk ontwikkelen van gezonder rookgedrag en gezonder gebruik van alcoholische dranken
- een verbetering van de ervaren gezondheid onder de gezinsleden.

De doelgroep betreft gezinnen met huishoudens

van een alleenstaande, in twee Enschedese concentratiebuurten. De doelgroep wordt betrokken bij de opzet en uitvoering van het programma. Gestart wordt met 40 kansarme gezinnen en 40 andere huishoudens die weliswaar ook langdurig op uitkeringsniveau leven, maar een wat sterkere motivatie bezitten om hun situatie te veranderen. Dat hoeven geen gezinnen te zijn, maar dit heeft wel de voorkeur. Het kan zijn dat een alleenstaande met een eigen huishouden een netwerk kan versterken. De geschetste gezinnen gaan een netwerk vormen. Het oogmerk is dat de leden van het netwerk gezamenlijk aan activiteiten deelnemen, waaronder ook sociale activiteiten. Belangrijke inzet hierbij is een beloningssysteem

De programmacommissie van het Fonds Nuts Ohra heeft geoordeeld dat het projectplan goed aansluit bij de doelstellingen van het programma 'Gezonde Toekomst Dichterbij'.

De programmacommissie waardeert het dat 'Scoren in de wijk' via een collectief positief gevoel en de context van het netwerk van de voetbalclub FC Twente gezinnen benadert en betreft.

Er ligt ook voor FC Twente een uitdaging om met gebruikmaking van de 'impact' van de club, faciliteiten, menskracht en rolmodellen een positieve invloed uit te oefenen op de meest kansarme groep. Dit moet plaatsvinden in een periode van 2,5 jaar. Bij succes kan uitbreiding van de doelgroep plaatsvinden. Dat zou kunnen betekenen dat FC Twente als betaalde voetbalorganisatie van belangrijke betekenis is voor een doelgroep, waarvan het bestaan als uitzichtloos gekenmerkt wordt.

8. Project sportieve inburgering

Al enkele jaren is samenwerking het gespreksonderwerp tussen mensen uit Oldenzaal en 'Scoren in de wijk'. Een en ander heeft ertoe geleid dat vanuit 'Scoren in de wijk' het initiatief is genomen voor een bespreking over sociale problemen in Oldenzaal met het doel een samenwerkingsproject te realiseren. In Oldenzaal komt de inburgering van vluchtelingen (let wel: statushouders) niet goed van de grond. Zo zitten 60 van de 110 statushouders in de gemeente al langdurig in de bijstand. De integratie wordt des te meer van belang de komende jaren, omdat Oldenzaal de opvang moet regelen van ongeveer 100 statushouders extra per jaar. Uit een oriëntatie blijkt dat incidenteel een statushouder lid is van een vereniging en dan met name een sportvereniging. Zowel bij de gemeente als bij de instellingen maken ze zich zorgen over de inburgering. Dit is aanleiding om een plan te maken voor een stevige inburgering van vluchtelingen. Samenwerking is een sterk punt in Oldenzaal. Zo werken de gezamenlijke sportverenigingen samen in de

stichting 'FC Noaber'. Het doel van deze stichting is onder meer gezamenlijk zorg te dragen dat klussen worden verricht bij de sportverenigingen.

Het plan behelst in het kort het volgende: na een korte kennismaking met een aantal sporten worden de vluchtelingen ondergebracht bij de gekozen vereniging. Uiteraard kunnen ze dan deelnemen aan sportactiviteiten, maar vooral aan sociale activiteiten die de verenigingen organiseren. Met geïnstrueerde vrijwilligers wordt getracht de deelnemers zo te begeleiden dat ze onderdeel worden van het sociale netwerk en de cultuur van de desbetreffende sportclub. Van meet af aan wordt de deelnemers geleerd gebruik te maken van de Nederlandse taal. De opvang bij de sportvereniging is onderdeel van een keten van hulpverlening en begeleiding met als uitgangspunt integratie. De duur van het gehele traject is ongeveer 20 weken waarna een nieuwe groep kan starten. Per groep 20 deelnemers, per jaar 40. De stichting FC Noaber zal in samenwerking

met de gemeente de werving voor haar rekening nemen. De keuze is gemaakt om 'FC Twente, scoren in de wijk' opdrachtgever te laten zijn gezien de 'autoriteit' van deze organisatie. Hiermee wordt ook een lang gekoesterde wens vervuld van de Oldenzaalse verenigingen die graag willen samenwerken met FC Twente, in het bijzonder met de maatschappelijke stichting 'FC Twente, scoren in de wijk'. De uitvoerder wordt de sportalliantie 'FC Noaber'. Nadere afspraken zullen worden gemaakt in een nog te sluiten samenwerkingscontract. Evaluatie en monitoring van het project staan onder leiding van Prof. Dr. Bas Denters.

De Provincie Overijssel heeft inmiddels een bijdrage toegekend. De verwachting is dat een belangrijk fonds ook een bijdrage zal verstrekken. Met daarnaast de bijdrage van de gemeente Oldenzaal en de wooncorporatie WBO kan het project van start gaan.

9. De Enschedese wijken Wesseler brink en Stroinks landen

Basisschoolleerlingen van diverse scholen in Enschede zoals de Windroos, Harry Bannink, De Regenboog, het Lang, het Stroink hebben de voetbalcursus doorlopen in Enschede Zuid. In samenwerking met voetbalvereniging UDI hebben kinderen van groepen 7 en 8, weken gesport onder leiding van diverse trainers van FC Twente. Ook het speciaal onderwijs 'de Tender' heeft dit jaar de cursus gedaan. Naast het bevorderen van een gezonde leefstijl wordt de cursus ook gebruikt om specifieke doelen te bereiken. Zo heeft de cursus op 'het Lang' bijgedragen tot een samenwerking met de speeltuin en de voetbalcursus Meckelenburg en Broekheurne kwam voort uit afspraken rondom de tafel van 'Marcelis'.

'De tafel van Marcelis' is een initiatief waarbij wijkpartijen uit 'De Posten' afspraken proberen te maken om de wijk te versterken. Aangezien er al langer spanningen zijn rondom twee scholen hebben we als voorwaarde aan deelname gesteld dat ze samen meedoen. De nadruk ligt dan ook meer op samenwerken dan op gezonde leefstijl. In overleg met 'De Posten' zal de kookavond (onderdeel van de cursus) ook plaatsvinden

in 'De Posten' en zullen jongeren helpen met het uitdelen van het eten aan de ouderen. Met voetbalvereniging UDI zijn afspraken gemaakt rondom de voetbalcursus. Jongeren mogen gratis gebruik maken van de faciliteiten.

Ook zijn er dit jaar voetbalcursussen geweest in Enschede Centrum en zijn er eerste afspraken gemaakt voor scholen in Glanerbrug. In Enschede Centrum hebben de La Resschool en de Freinetschool deelgenomen.

Ook dit jaar zijn er vanuit FC Twente Cup-teams uit Enschede weer veel buurtbijdrages geweest. Zo zijn er spelletjesmiddagen voor senioren gehouden, is er geholpen om kleding te sorteren voor asielzoekers, zijn er toernooien georganiseerd en is er zelfs een moestuin voor de voedselbank bemest. Door de vele uren zijn er veel mensen geholpen en zijn jongeren op een positieve manier in het nieuws gekomen.. Dit jaar is er ook intensief geworven voor nieuwe teams uit o.a. Glanerbrug, Helmerhoek en de Wesselerbrink. Er is veel contact geweest tussen jongerenwerkers/combinatiefunctionarissen 'Sport' en 'Scoren in de wijk'. Hierdoor zijn er weer nieuwe

samenwerkingsverbanden ontstaan. Zo is de handen ineen geslagen ten behoeve van diverse sportinstuiven in Enschede.

Een aantal bewoners wil zelf initiatieven gaan ontplooiën. De activiteitencommissie van 'De Brink' organiseert allerlei activiteiten zoals Sinterklaas, Multiculti festival, Halloween; waar mogelijk geeft 'Scoren in de Wijk' ondersteuning. Tijdens deze activiteiten ontstaan vaak aanvragen om te ondersteunen bij andere initiatieven. Zo heeft 'Scoren in de wijk' naar aanleiding van de Multiculti weer geholpen bij het Straatfeest in Oosterveld, Nationale BuitenSpeeldag in Wesselerbrink en een voetbaltoernooi op de Helmerhoek.

In zeer korte tijd hebben we ook in Enschede bijna 30 ouderen betrokken bij het Walking Football-project.

Goed is de samenwerking met de combinatie-sportconsulenten door heel Enschede. In eerste instantie werd veel georganiseerd door 'Scoren in de wijk' samen met de functionarissen in Enschede-Zuid. Dit waren o.a. voetbaltoernooien,

tennistoernooien en ondersteuning bij activiteiten in Wesselerbrink, Helmerhoek en Stroinkslanden. Deze zomer heeft 'Scoren in de wijk' ondersteuning gegeven bij de Zomersport -driedaagse in de Performance Factory. Samen met de sportconsulenten konden kinderen hier drie dagen gebruik maken van allerlei activiteiten; deze werden daarna weer ingezet op de jaarlijkse open dag van FC Twente. Een nauwere samenwerking met alle andere consulenten in Enschede. De afspraak is gemaakt om gezamenlijk tijdens vakantie instuifs

door heel Enschede te organiseren, te beginnen in de kerstvakantie op verschillende locaties. Bij alle activiteiten worden FC Twente Cup-teams ingezet om te helpen.

Gezamenlijk met de sportconsulenten helpt 'Scoren in de wijk' bij de Stedelijke finale Cruyffcourt. In 2016 is het winnende team in FC Twente-kleuren naar de landelijke finale gegaan. Daarnaast heeft 'Scoren in de wijk' spullen beschikbaar gesteld aan de 'Jeugd-Viva', een jaarlijks terugkerende

vakantieactiviteit voor kinderen in en om speeltuinen en buurthuizen in Enschede. Ook zijn er prijsjes en spullen beschikbaar gesteld aan een jaarlijks voetbaltoernooi in de Veldhof. Een initiatief van een jongere die begonnen is bij de FC Twente Cup. Dit toernooi wordt elk jaar groter.

Ondanks dat 'Scoren in de wijk' zich heeft teruggetrokken uit Stroinkslanden lag er nog wel een verplichting ten opzichte van de Buurtsportvereniging Stroinkslanden. Kinderen konden gratis het hele jaar door sporten. 'Scoren in de wijk' is een van de partners die een subsidieaanvraag heeft gedaan. Deze eindigde in november dit jaar. Dit geeft ook een afrondingsverplichting. Er zijn over en weer contacten geweest met sportverenigingen wat uiteindelijk weer resulteerde dat 'Scoren in de Wijk' geholpen heeft bij de Kidsrun en dat er twee atletiekdagen bij ACTION zijn georganiseerd om kinderen uit met name Wesselerbrink aan het sporten te krijgen.

De atletiekvereniging en de tennisvereniging hebben nu beide voor een dagdeel de wijk geadopteerd. Er is inmiddels een infobord in de

wijk gerealiseerd waarop bewoners kunnen zien welke activiteiten er zijn.

Ook heeft 'Scoren in de Wijk' haar input uit de wijk kunnen inbrengen in het 'Nieuw Enschedees Welzijn' van de gemeente Enschede. Er zijn contacten geweest met de Voedselbank om cliënten de mogelijkheid te geven om naar een wedstrijd van FC Twente te gaan. Ook is er een Maatschappelijke Speelronde in de Eredivisie geweest waarbij de mascottes uit Enschede met speciale shirts aandacht vroegen voor een gezonde leefstijl.

De reclassering heeft gevraagd of een ex-gedetineerde aan de slag kon als vrijwilliger bij een sportvereniging omdat de ex-gedetineerde graag een ander netwerk wilde en afstand wilde doen van zijn verleden. Binnen twee dagen is hij begonnen. Daarnaast is gekeken of hij als rolmodel een rol kan spelen bij 'Scoren door Scholing'. Bij verzorgingshuis De Posten en bij basisscholen Meckelenburg en Mikado (Hengelo) zijn tegels tegen Pesten gelegd door prominenten van Twente, waaronder Sander Boschker.

Veel van het werk bestaat uit verbinden: mensen en partijen bij elkaar samen te laten komen. Vaak fungeert 'Scoren in de wijk' ook als een soort katalysator tussen bijvoorbeeld vrijwilligers en Gemeente. Meedenken aan oplossingen voor de wijk en af en toe een uitnodiging voor een voetbalwedstrijd zijn van grote meerwaarde. Bewoners stimuleren en coachen om zelf zaken op te pakken leiden allemaal tot een betere leefbaarheid en bewonersbetrokkenheid.

Aantal deelnemers: 1280

Partners: Welbions, Domijn, Gemeente Enschede, Menzis en ROC van Twente

10. Ouderen praten over voetbal

De groep senioren komt in Mekkelholt nog steeds minimaal twee keer per maand samen om over voetbal te praten. Lloyd Rooks (oud FC Twente speler) is de vrijwillige gespreksleider. Binnenkort zullen we op de Zuiderspeeltuin in Enschede ook starten met dit project. Hans Bijvank gaat deze groep begeleiden.

Aantal deelnemers: 15

11. Hengelose Es

11.1 Scoren met de Hengelose Es

Stichting FC Twente, scoren in de wijk, voetbalvereniging Achilles '12 en Stichting 't Geerdink hebben een sportalliantie gesloten ten behoeve van de Hengelose Es. Samen zetten de partijen zich in voor een sportieve en sociale wijk. Daartoe is gestart met 'Scoren met de Hengelose Es', een project waarbij sport als middel wordt ingezet om de onderlinge verbondenheid tussen wijkbewoners te vergroten en hen te stimuleren zich in te zetten voor hun leefomgeving.

In samenwerking met de twee coalitiepartners draagt 'Scoren in de wijk' het belang van vrijwilligerswerk uit. Zij doet dit via een sportprogramma voor teams van wijkbewoners. Kenmerken van de aanpak waren: het groepsproces, de beloningen en de uitstraling van FC Twente. Het project richtte zich op wijkbewoners van 16 jaar en ouder. Inmiddels is het tweejarig project afgerond: een experimenteel project op basis van het programma 'kracht van sport' van het Oranjefonds.

Sport als middel is effectief gebleken om wijkbewoners te activeren tot sportactiviteiten en ze te motiveren tot het doen van sociale klussen. Het project is een groot succes geworden. 193 deelnemers hebben deelgenomen en zijn in teamverband aan de slag gegaan, waarvan 139 unieke deelnemers. Elk jaar beoefenden acht teams zes maanden lang elke maand een andere sport en voerden daarnaast verschillende sociale klussen uit. De geschetste aanpak wordt in beginsel ook gebruikt bij het project 'Onbeperkt Scoren'(zie hiervoor), ofschoon de doelgroep van dit project (verstandelijk beperkten) een wat andere benadering met zich meebrengt. De ervaring met de aanpak en met de doelgroep van verstandelijk beperkten zou kunnen leiden tot een vorm van dagbesteding.

Er wordt in de projecten sterk samengewerkt met diverse organisaties, waaronder twee sportorganisaties. Achilles'12 is de grootste sportclub en bezit bovendien een prachtige accommodatie. Deze vereniging wil meewerken

aan een vorm van dagbesteding. Er is een plan gemaakt om dit binnen een jaar op poten te zetten en in dit jaar de haalbaarheid ervan te testen. Voor de financiering van dit project heeft het Oranjefonds 9.000 euro toegezegd onder voorwaarde dat 'Scoren in de wijk' hetzelfde bedrag beschikbaar stelt. Voorts kunnen preventiemiddelen van Menzis worden ingezet.

Als voor een beperkt aantal uren de combinatieregeling kan worden toegepast dan is de financiering voor een jaar geregeld. Mocht blijken dat een en ander haalbaar is en dagbesteding structureel kan worden, dan zou ingevolge de WMO wellicht financiering kunnen plaatsvinden.

Aantal deelnemers: 193

Partners: sportverenigingen, Wijkcentrum Hengelose Es, 't Geerdink

Uren: 320

11.2 Het Informatieteam

In toenemende mate verwacht de overheid dat burgers zich minder afhankelijk opstellen en meer verantwoordelijkheid nemen voor hun eigen persoonlijke situatie en de omgeving, de wijk of de buurt. Een andere trend is dat burgers meer zeggenschap willen als het gaat om de leefbaarheid van hun omgeving, meer burgerparticipatie. Tegen deze achtergrond lijkt meer onderlinge betrokkenheid tussen bewoners en betrokkenheid van bewoners bij hun omgeving een belangrijke uitdaging. Om een en ander vorm en inhoud te geven wordt gewerkt aan een aantal actiepunten. Het eerste is de oprichting van een Informatieteam geweest dat als doelstelling heeft mensen te helpen bij praktische problemen rondom belastingkwesties, uitkeringen, huur, energienota's etc. De taak van een lid van het Informatiepunt is als volgt: het signaleren van individuele problemen en mensen helpen deze problemen op te lossen. Dat doen de leden van het Informatieteam door naar bewoners te luisteren, ze te ondersteunen en door hen te helpen bij het zoeken en het benaderen van de juiste instanties. Belangrijk is derhalve de verwijzende functie van het Informatieteam.

Het gaat om een project van vrijwilligers dat een experimentele periode kent van drie jaar. Medio september 2015 is gestart met vijf vrijwilligers met veel maatschappelijke ervaring. Er wordt samengewerkt met 'Wijkkracht Hengelo'. Het Informatieteam bestaat uit mensen die veel ervaring hebben opgedaan in de dienstverlening aan mensen met een uitkering. Het beroep op het Informatieteam valt tot op heden erg tegen. Zo wordt het spreekuur in het Wijkcentrum slecht bezocht. 30 hulpvragen in anderhalf jaar is weinig. Met Welbions en Wijkkracht wordt moment gesproken over de vraag hoe het Informatieteam meer ingezet kan worden.

11.3 Communicatie

In een overleg met bewoners is door deze aangegeven dat men een wijkkrant miste. De communicatie in de wijk, zo is de klacht, wordt als onvoldoende gezien. Er zijn wel allerlei websites, maar juist daardoor is de communicatie versnipperd en dit moedigt het verzamelen van informatie via een website bepaald niet aan. Gezien het belang van goede communicatie is allereerst besloten een digitale nieuwsbrief te ontwikkelen.

Een vrijwilliger heeft zich beschikbaar gesteld het voortouw te nemen om de nieuwsbrief van de grond te tillen. Dat is inmiddels gebeurd. Er is een prachtige nieuwsbrief ontwikkeld met daarnaast een papieren nieuwsbrief die op bepaalde locaties in de wijk wordt neergelegd. Op dit moment wordt gewerkt aan een overzichtelijke interactieve digitale structuur waarin de wijkbewoners met elkaar kunnen communiceren. Dit karwei is nogal ingewikkeld gezien de verschillende meningen hoe een en ander aan te pakken. Dit maakt het op dit moment niet eenvoudig een juiste stap te kiezen.

12. Muziekfonteinen (waterorgel) en Voetbalkoor

Deze voorzieningen lijken minder in het beeld te passen van 'Scoren in de wijk', maar zijn niettemin het gevolg van een wijkaanpak, in dit de wijk Berflo Es te Hengelo. De realisering van een waterorgel was een bijdrage van 'Scoren in de wijk'. De afgelopen jaren werd de voorziening steeds meer een attractie voor de gehele stad.

In het bestuur van 'Scoren in de wijk' is twee jaar geleden de afspraak gemaakt om het waterorgel over te dragen aan een andere instantie. Het proces van overdracht vindt inmiddels plaats. Een tweede ontwikkeling betreft de verhuizing van het waterorgel, omdat deze niet meer past in de nieuwe gebiedsontwikkeling van het FBK-stadion. Sedert kort is besloten het waterorgel te verplaatsen naar de vijver van de Bataafse Kamp; dat moet gepaard gaan met het opknappen van het gebied Bataafse Kamp inclusief de vijver. Met name de ex-voorzitter van de Stichting Centrummanagement maakt zich sterk voor de nieuwe locatie van het waterorgel. De verplaatsing brengt de nodige kosten met zich mee en vormt nog steeds een punt van discussie.

Op initiatief van 'Scoren in de wijk' is het

voetbalkoor opgericht met de intentie bewoners uit de Hengelose wijk Berflo Es via een cultuuractiviteit samen te laten werken. Het eerste theaterproject in 2008 heeft mogelijk de basis gelegd voor de inspiratie om cultuur in te zetten als middel voor sociale cohesie. Het voetbalkoor kent inmiddels leden uit diverse wijken in Hengelo. Het koor heeft ongeveer 30 optredens per jaar. Met name bij ouderen en mensen met een beperking vallen de optredens van het koor bijzonder in de smaak. Als groepen van deelnemers van een project bij elkaar komen voor een kick-off, afsluiting of een feestelijke bijeenkomst, dan wordt het voetbalkoor vaak uitgenodigd om te zorgen voor een gezellige en feestelijke sfeer. Het voetbalkoor kan goed ingezet worden in het programma van activiteiten waarbij cateringbedrijf Huuskes zich inmiddels als sponsor heeft aangediend.

Aantal deelnemers: 30 deelnemers

Aantal uren: 10 uur

13. Scoren in de Veste

De nieuwe ontmoetingsruimte in De Grolsch Veste van 'Scoren in de wijk' bestaat ongeveer zeven maanden met een wat andere aanpak dan indertijd met het 'Twentekwartier'. De ontmoetingsruimte wordt voor een belangrijk deel gebruikt om deelnemers van projecten en vrijwilligers te belonen. Daarnaast komen er groepen uit de achterban van de partners van 'Scoren in de wijk'. Tenslotte worden zo af en toe speciale gasten uitgenodigd die op de een of andere manier belangrijk zijn voor de opzet en de ontwikkeling van projecten. De toename van groepen deelnemers zou op de duur kunnen leiden dat in de toekomst minder mogelijkheden bestaan andere personen uit te nodigen. De exploitatie vergt de nodige aandacht. De schoonmaak van de ruimte kost een en ander, evenals het consumptiegebruik. Het plan bestaat om te gaan werken met een muntenautomaat. Voor dranken, behalve koffie en thee, zal dan worden betaald. Hoewel van overmatig consumptiegebruik nog geen sprake is, wordt dit met het ingevoerde betaalsysteem hopelijk voorkomen.

14. Toekomst

'Scoren in de wijk' speelt nog altijd goed in op maatschappelijke ontwikkelingen. 'Dichtbij' en 'participatie' zijn de sleutelwoorden. Daarnaast zijn medeverantwoordelijkheid dragen voor de leefomgeving en kwetsbare mensen opvangen belangrijke aspecten. 'Scoren in de wijk' heeft de afgelopen jaren op wijkniveau met de daar functionerende instellingen goed samen kunnen werken, in het bijzonder sportverenigingen. De opvang van mensen dichtbij huis en participatie van wijkbewoners is echter nog een lange weg.

Het beleid van 'Scoren in de wijk' is altijd geweest om moeilijke maatschappelijke vraagstukken die mensen buitenspel plaatsen niet uit de weg te gaan en daarvoor methodieken te ontwikkelen. Kwetsbare groepen zijn met name mensen met een belemmerende handicap, vluchtelingen, gezinnen in armoede, kansarme niet geïntegreerde gezinnen. Bijna al deze groepen zijn in de lopende projecten te vinden.

Integratie blijft de aandacht houden, ondanks

de afwijzing van de subsidie voor het project 'Community aan zet'. Gebleken is wel dat de kwestie integratie gepaard kan gaan met overgevoeligheid. Dit vraagt een andere benadering dan op dit moment gebruikelijk is. Het is dan van belang dat ook bestuurders van overheden zich duidelijk uitspreken of men een dergelijke aanpak wel wenselijk vindt.

De kracht en de uitstraling van FC Twente worden gebruikt om gedrag en situaties van mensen en groepen positief te beïnvloeden. Daartoe worden rolmodellen ingezet en deskundigheid en faciliteiten van de club gebruikt. Bij het realiseren van projecten en voorzieningen speelt de positieve invloed van het merk FC Twente een belangrijke rol. De veranderingen bij de club hebben geleid tot nog meer aandacht voor de maatschappelijke rol van FC Twente. Het beleidsplan van FC Twente spreekt duidelijke taal. De veranderingen bij de club zijn al duidelijk merkbaar in de uitvoering van projecten. Niettemin wacht FC Twente een enorme uitdaging bij de uitvoering van het nieuwe project 'Scoren met Noabers'. Het succes van dit project

zal mede en wellicht vooral te danken zijn aan de inzet van de club op allerlei niveaus. Hopelijk wordt een strategie in het project uitgezet waardoor het bedrijfsleven zich ook betrokken gaat voelen bij de oplossing om huishoudens die maatschappelijk buiten spel staan te helpen. Stappen maken in de oplossing van de geschetste problemen is niet alleen van belang voor de betrokken huishoudens, maar maakt 'noaberschap' in de regio effectief en onderscheidend ten opzichte van andere regio's.

